

Uchwała nr XII/47/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 5 listopada 2024 r.

o możliwości wykupu przez Gminę Bielawa obligacji komunalnych na kwotę 16.564.000 zł, emitowanych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Jacek Kalus — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Michał Bernaś — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości wykupu przez Gminę Bielawa obligacji komunalnych na kwotę 16.564.000 zł, emitowanych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, do zadań izby należy między innymi wydawanie na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, opinii o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.

Opinia o możliwości wykupu emitowanych obligacji komunalnych wydana jest przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na wniosek Burmistrza Miasta Bielawa nr SK.3022.01.2024 z dnia 10 października 2024 r.

W celu wydania przedmiotowej opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- 1) Uchwały Rady Miejskiej Bielawy nr LXXX/715/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. Uchwała Budżetowa na rok 2024, ze zmianami,
- 2) Uchwały Rady Miejskiej Bielawy nr LXXX/714/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bielawa, ze zmianami,
- 3) Uchwały Rady Miejskiej Bielawy nr IX/65/2024 z dnia 25 września 2024 r. w sprawie emisji obligacji Miasta Bielawa oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- 4) Sprawozdań z wykonania budżetu Gminy za 2023 r. i III kwartały 2024 r.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W budżecie Gminy Bielawa, według stanu na dzień 25 września 2024 r., dochody ogółem ustalono w kwocie 213.523.035,00 zł, z tego dochody bieżące 156.599.299,00 zł, dochody majątkowe 56.923.736,00 zł, wydatki ogółem w kwocie 227.223.508,00 zł, z tego wydatki bieżące 149.016.455,00 zł, wydatki majątkowe 78.207.053,00 zł. Różnicę między dochodami a wydatkami stanowi deficyt budżetu w kwocie 13.700.473,00 zł. Źródła finansowania deficytu oraz planowanych rozchodów w kwocie 4.093.115,00 zł przeznaczonych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych określono sfinansować przychodami w wysokości 17.793.588,00 zł, w tym pochodzącymi z wnioskowanej emisji obligacji w kwocie 16.564.000,00 zł.

Budżet Gminy Bielawa za 2023 r. zamknął się deficytem w kwocie 15.851.638,33 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 27.202.741,00 zł. Dochody ogółem zrealizowano w kwocie 177.764.128,65 zł (dochody bieżące: 146.421.668,21 zł, dochody majątkowe: 31.342.460,44 zł). Wydatki ogółem zrealizowano w kwocie 193.615.766,98 zł (wydatki bieżące: 140.955.909,41 zł, wydatki majątkowe: 52.659.857,57 zł). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 5.465.758,80 zł. Uzyskano przychody w kwocie 27.219.511,96 zł, w tym: przychody zwrotne 20.162.000,00 zł (emisja obligacji komunalnych) oraz wolne środki i nadwyżka 7.057.511,96 zł. Rozchody zrealizowano w kwocie 3.924.194,00 zł. Zadłużenie gminy na koniec 2023 r. wyniosło 57.508.118,12 zł (w tym zobowiązania wymagalne w kwocie 16.497,99 zł), co stanowiło 47,80% wykonanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530), zwanej dalej "u.f.p.", nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu

budżetowego. Powyższe zostało potwierdzone sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Za III kwartały 2024 r. budżet gminy zamknął się nadwyżką w kwocie 4.620.037,16 zł (przy planowanym deficycie 13.700.473,00 zł). Dochody ogółem zrealizowano w wysokości 136.742.474,32 zł (64,00% planu), z tego: dochody bieżące 117.521.356,71 zł (75,00% planu), dochody majątkowe 19.221.117,61 zł (33,80% planu), w tym ze sprzedaży majątku 3.845.288,67 zł (41,40% planu). Wydatki ogółem zrealizowano w wysokości 132.122.437,16 zł (58,10% planu), z tego: wydatki bieżące 110.915.327,67 zł (74,40% planu), wydatki majątkowe 21.207.109,49 zł (27,10% planu). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, wyniósł 6.606029,04 zł przy planowanej jego wysokości dodatniej w kwocie 7.582.844,00 zł. W okresie sprawozdawczym gmina nie zaciągnęła nowych zobowiązań zwrotnych, natomiast dokonała spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 243.211,10 zł (5,9% planu).

Zgodnie z uchwaloną wieloletnią prognozą finansową na lata 2024–2039 (wg stanu na dzień 25 września 2024 r.) przewidywana na koniec 2024 r. kwota długu wyniesie 69.962.927 zł, co stanowi 50,20% planowanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Z prognozy kwoty długu ujętej w WPF wynika, że w kolejnych latach dług będzie się stopniowo zmniejszał aż do jego pełnego wygaśnięcia w 2039 r. Począwszy od 2025 r. przyjęto założenia uzyskiwania nadwyżek budżetu w kwotach zabezpieczających spłatę już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Wykup emitowanych obligacji komunalnych planowany jest w latach 2025–2031 oraz 2034–2039. Planowane w 2024 r. spłaty zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, stanowią 5,95% planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy uwzględnieniu dopuszczalnego wskaźnika spłaty, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530), zwanej dalej „u.f.p.”, wynoszącym 15,25%. Również w kolejnych latach objętych prognozą, w tym w latach wykupu emitowanych obligacji, wyliczona w oparciu o prognozowane wartości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., zostanie zachowana. Należy jednak zauważyć, że relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. na 2026 r. kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia gminy (wskaźnik spłaty wynosi 8,14%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,17%). Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi). Założono, że w latach 2025–2027 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się w kwotach odpowiednio: 15,3 mln zł, 16,5 mln zł i 10,2 mln zł, przy planowanej na rok 2024 nadwyżce operacyjnej w kwocie 7,6 mln zł (wykonanie nadwyżki w 2023 r. na poziomie 5,5 mln zł).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz odległy horyzont czasowy spłaty zobowiązań Skład Orzekający wyraża pogląd, iż wykup obligacji komunalnych będący przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia przez gminę ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań określonych w art. 243 u.f.p., o ile realizacja budżetu (a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych) nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2024–2039 (stan na dzień wydania opinii). Przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne. W związku z tym niezbędna jest należyta staranność w zarządzaniu długiem gminy i rozważa w podejmowaniu ewentualnych kolejnych decyzji o zwiększaniu zadłużenia. Wymaga to jednocześnie bieżącego monitorowania procesów związanych z wykonywaniem budżetu i kształtowania się wielkości stanowiących o poziomie wskaźnika spłaty zobowiązań, a w uzasadnionych sytuacjach wymaga korekty poczynionych założeń.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Jacek Kalusacek KaluJacek Kalus